

Hifa-Ro^{INFO}

2008
anul VI évf.
nr. 24 szám

Trimestrul IV negyedév

Segítség Mindenkinél - Ajutor pentru Toți

A Hifa-România Segítség Mindenkinél Egyesület negyedévi ingyenes lapja - Revista trimestrială gratuită a Asociației Hifa-România Ajutor pentru Toți

A tartalomról...

Lelkünköl ünnepeljünk ♦ A jó példa ♦ Napsi ♦ Vésztelzés ♦ Segítség, fogyatékos a gyermekem!!! ♦
A HIV – AIDS fertőzés ♦ Az Új ENSZ-Egyezmény ♦ ...

Életem során megtanultam, hogy nem szabad hinni a látszatban, mert az emberek arcán soha nem az látható, ami a lelkük mélyén rejlik.

Kiss Júlia

Pe parcursul vieții mele am învățat, că nu e bine să ne încredem în aparențe, pentru că pe fața oamenilor nicio dată nu se vede ce amine, ce se află în adâncul sufletului.

Kiss Júlia

Să sârbătorim din suflet ♦ Exemplul bun ♦ Napsi ♦ Semnal de alarmă ♦ Ajutor, am un copil cu dizabilitate!!! ♦
Infecția HIV - SIDA ♦ Noua Convenție ONU ♦ ...

Din sumarul...

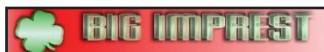
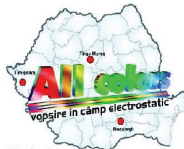
Tevékenységeinket támogatják 2008-ban

Cei care ne sprijină în 2008

SZÜLŐFÖLD ALAP, FUNDAȚIA COMMUNITAS, CONSILIUL JUDEȚEAN MUREȘ, DANONE SA, ALY MONY COM SRL, FERMA OPREA-AVI COM, MASTER DRUCK, TRANSPORT LOCAL SA TG-MUREȘ, FOMCO SRL, ADIMAG SRL, SPECTRA, SC ALLCOLORS SRL, BIG IMPREST SRL, ZIMEX SRL, ROMHOLMA SRL, SMILEY SRL, EFENDI SRL, KILYEN SERV SRL, PAROHIA ROMANO-CATOLICĂ TG-MUREȘ NR. I, RADIO TG-MUREȘ, MARKÓ BÉLA, SÁNTHA TIBOR, POKORNY LÁSZLÓ, SIKÓ ÉVA, MARKÓ ENIKŐ, ERDŐS ELLA

Segíts, hogy segíthessünk!
KÖSZÖNJÜK!

Ajută, ca să putem ajuta!
MULȚUMIM!

*Ennek a lapszámnak
nyomtatását a Szülőföld Alap
támogatta!*

*Tipărirea acestui număr
a revistei a fost sprijinită de
Szülőföld Alap!*

2%

Köszönjük, hogy
adója 2%-val támogatja
munkánkat. Számítunk
Önre 2009-ben is!

Asociația Hifa-România
Cod de identificare fiscală: 13226582
Cod IBAN: RO30RNCB0188034979810001

Vă mulțumim că ne
sprijiniți cu 2% din impozit.
Contăm pe Dumneavoastră și
în 2009!

HIFA-RO INFO

Főszerkesztő
Főszerkesztő-helyettes

Elérhetőség

Bankszámlaszám

**Kérjük, adományozza
adója 2%-át!**

Nyomtatja

HIFA-RO INFO

Simon Judit-Gy.
Kelemen Attila

Hifa-România,
RO 540554 Tg-Mureș
Str. Pandurilor 18/1
Tel: 0265-247679, 0744-529742
E-mail: hifa_ro@yahoo.com
Website: www.hifa.home.ro

BCR Tg-Mureș str. Gh. Doja 1-3,
Hifa-România Ajutor pentru Toți,
RO30RNCB0188034979810001/RON
RO03RNCB0188034979810002/EUR
RO46RNCB0188034979810004/USD

Cod fiscal: 13226582

Master Druck Tel: 0265-262359

HIFA-RO INFO

Redactor șef
Vice-redactor șef

Contact

Cont bancar

**Vă rugăm, donați 2% din impozitul
dumneavoastră!**

Tipărește

Lelkünkől ünnepeljünk

Să sărbătorim din suflet

Mitől ünnep egy ünnep, és vajon tudunk-e még ünnepelni? Mi az ünnep igazi ereje? Miért fontos, hogy az ünnepeket, családi hagyományokat megőrizzzük életünkben? Talán azért, mert ezek megtisztítanak, erőt adnak a hétköznapiakhoz. Akarjunk megállni egy pillanatra, s az ünnepeket töltsük meg igazi értékkel!

„Az ünnepet nemcsak a naptárban írják piros betűkkel. Nézd a régiéket, milyen áhítatosan, milyen feltétlenül, milyen körülményesen, mennyi vad örömmel ünnepeltek! Az ünnep a különbözőség. Az ünnep a mély és varázsos rendhagyás. Az ünnep legyen ünnepies. S mindenekfölött legyen benne valami a régi rendtartásból, a hetedik napból, a megszakításból, a teljes kikapcsolásból, legyen benne áhítat és föltétlenség. Az ünnep az élet rangja, felsőbb értelme. Készülj föl reá, testben és lélekben. S nemcsak a naptárnak van piros betűs napja. Az élet elhoz másféle, láthatatlan ünnepeket is. Ilyenkor felejsz el mindent, figyelsz az ünnepre.” Márai Sándor: Az ünnepekről

Szerkesztőség

Ce este de fapt o sărbătoare, și oare mai știm să sărbătorim? Care este de fapt semnificația sărbătorilor? De ce este important să păstrăm sărbătorile și tradițiile familiale din viața noastră? Poate de aceea, pentru că ele ne purifică și ne dau putere ca să trecem mai ușor peste greutățile zilnice. Să ne oprim o clipă, și să umplem sărbătorile cu valori adevărate.

„Sărbătorile sunt marcate cu litere roșii nu numai în calendare. Priviți înaintașii noștri cu câtă dăruire, pioșenie, credință necondiționată și bucurie nesăbuită au sărbătorit. Sărbătorile înseamnă o vrajă, o tradiție adâncă și profundă. Sărbătorile să fie festive, și mai presus de toate să aibă ceva unic din a șaptea zi, să fie pioase și religioase. Sărbătoarea este de fapt rangul vieții, o semnificație superioară a acestuia. Pregătește-te pentru ea nu numai fizic ci și sufletește. Nu numai ziua din calendar este marcată cu roșu. Viața poate să ne aducă ori când și alte sărbători, iar în astfel de momente trebuie să ne concentrăm numai asupra lor uitând de toate.” Márai Sándor: Despre sărbători

Redacția, Traducere Somogyi Róbert

A jó példa

(Mt 1,18-25)

Napjainkban sok mindenben nem Isten akaratára szerint gondolkodunk, cselekszünk, amikor a családról van szó. Fontosabb az éppen adott helyzet divatja szerint cselekedni, mint a bevált alapokra építeni, amely egy életre szól, jóban-rosszban. Ez ma már nem divat, és szépen becsomagolva meg is magyarázzuk, hogy miért, de attól még Isten szava igaz és ható. Ezért van napjainkban annyi gyors válás. Keresik a jobb megoldást, pedig nincs Isten tervénél jobb!

A kísértő sok mindent megígér – azt tette már a paradicsomban is (becsapta az embert), aztán engedte, hogy küszködjön az, aki a csapdába beleesett. Isten szava igen és nem, de nem azért, hogy akadály legyen hanem, hogy korlát legyen a szakadék fölött.

Nem szeretjük, ha megmondják nekünk, hogy mit tegyünk, – főleg, ha Isten szól hozzánk ígéje által – miképpen éljük a mindennapi életet, ezért sok esetben csődbe jutunk lelkileg, és nemcsak... Furcsa, hogy milyen könnyen „bedőlünk” a negatív erőknél.

Pedig nagyon szép példát találunk az Újszövetségben – a Szentcsalád példáját -, akik Isten hangjára figyeltek, akaratát követték, és ezáltal megmenekültek az ellenség karmai közül, - aki, mint ordító oroszlán körüljár-, mert hittek a küldöttnek.

Már ott szűksége volt a hitre, amikor József észrevette Mária áldott állapotát, de nem akarta rossz hírbe hozni, annak ellenére, hogy nem tudta kié is a gyerek. Szűksége volt a hitre, hogy meg tudja hallani, hogy el

Exemplul bun

(Matei 1, 18-25)

În zilele noastre nu se mai ia în considerare voia lui Dumnezeu, nu mai gândim cu El când este vorba de familie. Se pare că e mai important să faci ceea ce este la modă, decât să urmezi tradiția care era valabilă pentru tot restul vieții, la bine și la rău. Avem chiar și explicații cu care ambalăm frumos, motivațiile noastre. Dar peste toate astea Cuvântul lui Dumnezeu este viu și drept. Câte căsnicii sunt terminate cu divorțuri în câteva zile? Se caută soluția mai bună, cu toate că Dumnezeu are cel mai bun plan...

Cel care ne ispitește ne promite tot -a făcut asta și în Eden (și omul a fost indus în eroare). Apoi lasă prada să se zbată în capcană. Cuvântul Domnului este da și nu, dar nu pentru a ne îngreuna situația, ci pentru a ne fi sprijin la greu (la prăpastie). Nu ne place să ni se spună ce avem de făcut, cum să ne trăim viața zi de zi - în special dacă e glasul Lui - nu ne convine.

Din această cauză ajungem de multe ori într-o stare sufletească lamentabilă. E curios ce ușor ne lăsăm pradă influențelor negative. Un exemplu bun pentru noi este salvarea familiei Sfinte din Noul Testament. Citim cum se salvează ascultând de Cuvântul Domnului, sunt salvați din mâna celor care umblau ca lei după pradă și voiau să-i facă rău.

Primul împas unde era nevoie de credință a fost când Iosif a aflat de starea Mariei, dar nu a vrut să-i facă rău - drept fiind și nevrând s-o vadească - prin a dezvălui situația celorlalți, deși nu înțelegea ce se întâmplă. A fost nevoie de atenție, ca să fie în stare să audă și să înțeleagă mesajul adus de înger. Iosif a as-

tudja fogadni az angyal figyelmeztetését, - nem bocsátotta el Máriát. Ezáltal teljesítette Isten akaratát. Figyelt a jelzésre. Hitt Isten angyalának.

De akkor is Isten hűséges eszköze volt, amikor a „védtelen” csecsemő – Jézus – élete veszélyben forogott Heródes öldöklő terve által. Újra figyelt a hangra – az angyali üzenetre –, ezáltal megmentette a családját a végvészelytől. Gyorsan Egyiptomba menekültek.

Vajon mi mit tennénk, teszünk, hogyan fogadjuk ma Isten szavát, sugallatát? Mesének hisszük? Vagy észrevesszük, ha Isten szól hozzánk Igéje, prófétái, avagy álmok által?

Adja Isten, hogy meghalljuk – ebben a forgatagos káoszban – az Ő hangját. Nem könnyű, de életmentő, ahogy József is életet mentett azáltal, hogy figyelt, és meghallotta Isten szavát. Nem került – például – az önhittség csapdájába, hiszen gondolhatta volna, hogy, akihez napkeleti bölcsék ellátogatnak (hosszú utat megtéve), azzal nem történhet baj Betlehemben sem.

Sokan ma úgy gondolják, egyedül jobban felnevelhetik gyermeküket. Vajon így van ez?

Legyen a szent család jó példa arra, hogy Isten mindig jót akar, még akkor is, ha nem úgy gondolom, nem is úgy tűnik. A Szűzanya sem kételkedett az angyal megszólításakor, alázatos szolgálóként elfogadta Isten akaratát, sőt dicsőítette az Urat. Bizott Isten jóságában, ezért nem mondott ellent, még ha nem is értette, hogy miként történhet vele mindaz, amit az angyal mondott.

Hála Istennek, ma is vannak szép példák, akik vállalják a világ árjával szembe való úszást, Isten akaratát teljesítő életet. Ők a jobbik részt választották. Nem fognak csalódni!

Isten a tenyerén akarja hordozni a családokat! Engedni kell! A megpróbáltatások csak nemesítik, erősítik a családi köteléket. Akik Istenre bízva magukat élik életüket, azok nem ijednek meg az első megpróbáltatáskor.

Legyen karácsonyi ajándékunk Isten felé az, hogy nem hagyjuk magunkat elcsábítani a kísértő által, hanem bízunk Urunk szeretetében, jóságában, hiszen Karácsony a jele Isten szeretetének. „Mert annyira szerette Isten a világot, hogy egyszerűen Fiát adta, hogy, aki hisz benne el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Jn. 3,16

Istentől megáldott, boldog Karácsonyt kívánok mindenkinek.

Fehér Árpád

Napsi

Megtörtént IGAZ mese.... Hargita megye szép völgyében egyszer volt, hol nem volt..., egy regény sem lenne elég, de nagy dióhéjba megpróbálom beleörölni eddigi életem meséjét. Csalódások voltak, vannak és lesznek..., így szép az élet... szírvárványszínekben, napsugarasan, derűre ború vagy kinek, hogyan...?

cultat și a înfăptuit voia Domnului.

El a fost unealta Domnului când trebuia să salveze viața micului Isus când Irod căuta să ucidă toți pruncii. Iosif a fost atent din nou și a auzit mesajul -adus de înger- reușind să-și salveze familia, s-au refugiat în Egipt.

Oare ce am face, ce facem, ce atitudine avem azi, cum primim mesajul Lui? Credem că este doar un basm? Sau nici măcar nu mai ajunge la urechea noastră? Să dea Dumnezeu să auzim -chiar și în acest zgomot cotidian- glasul Lui.

Nu este ușor, dar este strictul necesar pentru supraviețuire. Iosif a avut grijă să nu fie orbit de importanța sa deci divinitatea îl apără orice ar fi. Nu s-a gândit că este în siguranță doar pentru că este vizitat de cei trei crai din răsărit care au călătorit un drum lung ca să-L afle pe Isus. Trebuia să facă ce avea de făcut, drumul pentru salvarea familiei.

Mulți gândesc în zilele noastre: sigur pot să-mi cresc copilul mai bine chiar și singur. Oare este așa? Să fie familia Sfântă un exemplu bun despre grija Lui chiar și când nu ne dăm seama, sau nu vedem grija lui în anumite circumstanțe.

Maria nu avea nici un dubiu când îngerul i s-a adresat, ea s-a comportat ca o slujitoare ascultătoare, ea chiar laudă măreția lui Dumnezeu. Avea încredere în grija Divină, nu a încercat să se sustragă din calea lucrurilor ce urmau să vină, deși nu înțelegea cum e posibil.

Slavă Domnului, vedem chiar și azi exemple frumoase, ei se împotrivesc curentului cotidian, trăiesc și înfăptuiesc voia Domnului. Ei au ales partea cea bună. Nu vor fi dezamăgiți!

Dumnezeu se ocupă cu o grijă specială de familii! Trebuie doar să urmezi mesajul! Încercările care vor veni ajută la întărirea legăturilor în familie. Cei care se lasă conduși de grija Divină nu se vor speria de greutăți.

Darul nostru pentru Dumnezeu să fie străduința noastră de a rămâne statornici în voia Lui, fiind convinși de dragostea și bunătatea cu care ne înconjoară. Crăciunul este semnul prin care El își dezvăluie bunătatea: „Căci Dumnezeu așa a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul-Născut L-a dat ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică.” Ioan 3,16

Vă doresc un Crăciun fericit binecuvântat de El.

Fehér Árpád, Traducere Kelemen Attila

Sok évvel ezelőtt egy vecserneyi harangszó jelezte születésem, ami korábban érkezett a vártnál, mert türelmetlen s kíváncskodó voltam, hogy milyen is az élet útja? ...megtudtam...

7 hónaposan megszülettem, nagyon csúnyácskán és alig 120 dekásan, megijesztve a rám tekintőket. Na, ezt nem fogja hazavinni élve, úgyis meghal, mondta a doki édesanyámnak, aki, mivel 10 évre az első gyereke után érkeztem, nem hagyott ott, vattában pólyázgatott, babázott velem, s mint madárka

a fiókájára, vigyázott rám. Alig telt el 10 hónap és már kisbabaként elindultam, már szaladtam is, hisz, ha koraszülött lettem hadd lássak korábban mindent, s a rút fekete kis baba szőke tündéerkévé változott. Kedvencke is lettem, mint minden szülő gyereke, a legszebb a sajátja... Csakhogy az édesanyám súlyos beteg lett, a nővérem iskolába járt, az édesapámnak is családfenntartóként sok munkája volt, így az édesanyám nővére és férje, akiknek nem lehetett gyereke, magukhoz vettek, hogy vigyázzanak rám, neveljenek, amíg az édesanyám egészségi állapota rendbe jön, s hazakerül a kórházból.

...na, ez meg is történt, hála az Úrnak, helyre jött annyira az anyám, hogy haza jött, s a nővére, a nagynénim (aki a mostani anyukám is), azonnal haza is vitt engem. Hazaérkezett a sógor bácsi (a jelenlegi apukám), s kérdezte - hol a leányka? – érrefel kapta magát, s értem jött, betekert 1 pokrócba, s azt mondta: na, ha nektek kell csináljatok mást, ez nekem kell, s magával vitt. Villámként repített, az édesanyám hirtelen semmit nem tehetett... Aztán, mind a mesékben, tejsze-vajba fűrosztótként megvolt mindenem, szeretet hiányom sem volt, s lett 2 anyám és 2 apám..., Naponta találkozhattunk, mert pár ház választott el bennünket. Tehát, 2 otthonom volt, de annyira idegyökeresedtem, ahova elloptak, hogy csak látogatóként jártam, s járok haza...

Teltek az évek, boldog gyerekorom volt, aztán, amikor serdülőkorba estem elkaptott a gyors változás..., sétálás közben kezdtem fáradni, ha megpihentem is csak fáradtam... Soha nem felejttem el azt a szombati napot Segesváron az 1970-es években, a Csillag vendéglőben voltunk esküvőn, de nem volt mulató hangulatunk, mert elrontottam a vidám napot, azzal, hogy fáradtam és estem el menés közben...

Cu mulți ani în urmă, bătaia clopotului pentru slujba de seară anunța nașterea mea. M-am născut înainte de termen, eram nerăbdătoare să cunosc tainele vieții.

Am aflat.

M-am născut la 7 luni, aveam doar 1,20 de kg, eram așa de urâtă că speriam pe cei care se uitau la mine. Pe aceasta n-o să o luați acasă vie, tot o să moară – zicea doctorul către mama. Întrucât m-a născut la 10 ani după prima ei naștere, mama nu m-a lăsat acolo, m-a înfășat în vată, mă alinta, avea grijă de mine ca

pasărea de puiul ei. Abia au trecut 10 luni și mergeam pe picioare, chiar alergam, dacă m-am născut prematur, să descopăr totul mai repede, iar copilășia urâtă s-a transformat într-o mică zână blondă. Dar mama mea s-a îmbolnăvit grav, sora mea mai mare era la școală, iar tatăl meu era mai mereu ocupat cu serviciul, așa că sora mamei mele și soțul acesteia, neavând copii m-au luat la ei să aibă grijă de mine până când starea de sănătate a mamei mele va reveni și va veni acasă din spital.

Asa s-a și întâmplat. Slavă Domnului mama mea și-a revenit, a ieșit din spital, iar mătușa mea (care îmi este acum mamă) m-a dus acasă. Ajungând acasă unchiul meu (care îmi este acum tată) și văzându-mi lipsa a întrebat: "Unde este fetița"? În mare grabă a venit după mine, m-a învelit într-o pătură și a zis: "Dacă vă trebuie copil, să faceți altul, asta îmi trebuie". Și a dispărut cu mine. Mama fiind surprinsă nu avea timp de replică. Mă scăldau în lapte și miere ca în povești, aveam tot ce îmi doream, nu duceam lipsă de nimic, nici de dragoste. Aveam două perechi de părinți, cu cei biologici mă întâlneam zilnic pentru că doar câteva case ne despărțea. Deci aveam două familii, dar la familia mea originală totuși mă duceam și mă duc și acum doar în vizită.

Anii treceau, aveam o copilărie fericită, cum am intrat în vârsta adolescenței, imediat m-a prins schimbarea. Începeam să obosesc în timpul plimbărilor, nu mă ajuta când mă odihneam. Niciodată n-am să uit acea zi de sâmbătă din anii '70, când eram la o nuntă la restaurantul Steaua din Sighișoara, dar nu aveam chef de petrecere, pentru că tot obosind și căzând am stricat buna dispoziție. Luni părinții mei adoptivi m-au dus la medicii din Târgu-Mureș. Investigațiile medicale arătau că am slăbiciune musculară, dar după

Hétfőn a marosvásárhelyi professzorok azonnal kézbe vettek, odavitték a szüleim, akik örökbe fogadtak, és a saját lányukként gondoskodtak rólam. A kivizsgálások izomrenyhéséget mutattak, de a tinédzser korban elnövöm, kieroődök, mondták. De idővel csak fáradtam s nem erősödtem úgy, ahogy kellett, így az új vizsgálatok s a biopszia megmutatta, hogy Kugelberg Wellander betegségem van, aminek többféle változata van, de az izomsorvadás csoportjába tartozik. Mozgássérült lettem, ami egy életen át elkísér, ami folyamatosan előrehalad, időnként lassabban, máskor gyorsabban.

Hogy éveken át mik történtek, nem írnám le, túl hosszú lenne a mesém. Tanulmányaim nem fejezhettem be, erről nem is szeretek beszélni, ki is hagyom.

A nevelőapám sportember volt, vagyis ezmestersége mellett sportkedvelő, futball s kézilabdacsapata is volt, arra gondolt, belőlem is azt nevel, de ez elűszott. Az én vágyam az volt, hogy orvosnál legyek. Sokat voltam erre-arra kezelésekben, mert reménykedtünk, hátha.... de hát akkoriban nem mehetünk külföldre, hogy segítséget kapjak s erősződjek. Huszonévesen még tudtam járni, önálló voltam, de egy alkalommal az előpataki kezelésen „szép kis élményben” volt részem. Meglőkött egy lány, és eltört a lábam..., de ezt a meséből hadd hagyjam újra ki! Megtörtént! Újra tanultam járni, de már gyengébben, aztán hazakerültem Székelykeresztúrra, s lakásunkban, én a hős, akinek nem kellették segédeszközök, mert szégyelltem akkori ésszel, újra leestem, így a másik lábam is eltört. Ma már nincs egyensúlyérzésem, csak segítséggel! Eldobtam életem, s elloptam életem fiatalságából, akkori komoly udvarlóm barátságát is lemondtam, senki, semmi nem érdekelt, csak a szoba falai között vártam, ő bárcsak meghalnék..., de azért csak élni akartam titokban..., képzelődtem s egy napon az Űr hozzám küldött egy mentőangyalt, írhatom, aki egy könyvet adott nekem az én Burszán Veronikám, akinek köszönettel tartozok a sok segítségért, jószágért-, s elolvasva egy nálam fogyatékosabb ember életét, elkezdtem s próbáltam követni azt az életet, az egészséges életmódot, s így hála Istennek nyolc hónap alatt mássá változtam, visszakaptam regi, vidám, élni akaró kedvem, na nem teljesen, de megközelítőleg! Megyei mozgássérült szervezetet alakítottunk 90-ben és körzetünk elnökének választottak. Elkezdtem járni sérült személyeknek szervezett tanfolyamokra, táborokba.

Most eljött életem ama korszaka, hogy fizikailag sérültem is, de másokat is megneveltetek s mosolyt tudok arcukra varázsolni saját „sugammal”. Közben elvégeztem egy talp-tenyér masszázs tanfolyamot is! A kiskorúaktól a felnőttekig barátkozok. Az Internet még az, ami nagy segítség, főleg a hosszú téli napokon. Minden korsztályból vannak barátaim, s szeretek barátságos lenni s alkalmazkodni, hogy maradhassak is az. Igaz, szőkimondó személyiség vagyok, tehát „ami a szívemen, a számon” ez a hibám megvan még..., s az állandó mosolyom, emiatt becéztek el vidám napsugár-

vársta adolescencei őmi va trece, afirmau doctorii. Înșă odată cu trecerea timpului tot oboseam, nu-mi reve-neam așa, cum susțineau medicii la început. Noile analize și biopsia au demonstrat că am boala Kugelberg Wellander, care are mai multe variante și se încadrează în grupul bolilor de atrofiere a mușchilor. Am devenit persoană cu handicap locomotor, cu o boală care treptat se agravează, când mai lent, când mai rapid.

N-aș povesti ce s-a întâmplat cu mine pe parcur-sul anilor, pentru că ar fi o poveste prea lungă. Nu mi-am terminat studiile, dar despre asta nu-mi place să vorbesc, așa că omit acest subiect.

Tatăl meu adoptiv pe lângă mai multe meserii pe care le avea, era un om și din lumea sportului, conducea echipa de fotbal și de handbal, se gândea că și din mine va face o sportivă, dar s-a înșelat. Visul meu era să mă fac doctoriță. Am urmat fel de fel de tratamente prin țară, pentru că totuși speram... Dar pe atunci nu aveam cum să ajung în străinătate, unde poate m-ar fi ajutat. La douăzeci de ani încă mă deplasam pe picioare, mă îngrijeam singură, dar la un tratament la Vâlcele am avut parte de o surpriză neplăcută. M-a trântit o fată, mi s-a fracturat piciorul. Dar să nu povestesc despre asta, s-a întâmplat și gata. Eram nevoită să reînviș să merg, dar după accident nu mi-am revenit în totalitate, mergeam mai greu. Fiind orgolioasă, refuzând orice mijloc auxili-iar, am căzut, mi-am fracturat și celălalt picior. Acum am simțul echilibrului doar dacă sunt ajutată. Am pierdut din anii tinereții, am rupt legătura cu băiatul care mă curta serios, m-am închis în cameră, doream să mor... Și totuși, în secret, visam să trăiesc. Într-o zi Domnul mi-a trimis un inger păzitor în persoana lui Burszán Veronika, căreia îi datorez mult pentru ajutorul și bunătatea acordată. De la ea am primit o carte în care era vorba despre viața unei persoane aflată în situație mai gravă decât a mea. Sub influența acestei lecturi am început să urmez viața prescrisă în carte, adică viața normală. În timp de 8 luni, slavă Domnului m-am schimbat radical, mi-am recăpătat buna dispoziție, pofta de viață, e adevărat că nu în întregime, doar parțial. În anul '90 cu semenii mei am fondat asociația județeană a persoanelor cu handicap locomotor, eu am fost aleasă președinte zonal. Am participat la mai multe cursuri și tabere organizate pentru persoanele cu handicap locomotor.

Acum am ajuns la perioada vieții mele, când deși sunt imobilizat, reușesc să aduc zămbete pe chipul oamenilor cu „razele” mele. Pe parcurs am urmat și un curs de masaj pe palme și pe tălpi. Am prieteni atât în rândul adulților, cât și în rândul copiilor. De mare folos őmi este internetul, mai ales în zilele de iarnă. Sunt o fire prietenoasă, știu să mă acomodez, am prieteni din toate categoriile de vârstă. Sunt deschisă și directă, ce őmi trece prin cap spun imediat, încă am acest defect... Pentru că mai mereu zămbesc, m-au numit Rază de soare (Napsi).

Vannak, voltak, akik ezt mondják, de jó neked, de csak én és társaim, csak azok tudjuk, mennyire s milyen jó nekünk. Na, de lehet így sérülten is utazni, jártam olyan helyeken, hogy másképp, lehet nem jutottam volna el. Igaz barátokat is szereztem. Hitemben is erősödtem!

Hisz az élet hullámvölgy, villámcsapás, csatlódás is van benne, de ez mindig van, és lesz az életben, van borús idő is, hisz nem lehetnek mindig napsugarak, fények, rög nélküli utak, mert az élet csak változatosan igazi, ez a rendje. Küzdjünk, harcoljunk, ne adjuk fel s, ami fontos a Jó Istent ne dobjuk el, mint, ahogy én tettem azt, amikor legyengültem annak idején..., de már békében vagyok s hiszek az Urban, hiszem, hogy a rosszak javunkra válnak, s van értelme az életünknek, hogy megéljük azt. Homokba írt betűket elsodor a szél, de szívünk sebét nem látják, higgyenek, amit akarnak, én azt mondom, mint tapasztalt is ebben-abbán, ami késik nem múlik, ha **szeretsz, akkor téged is szeretnek, vessünk szeretetet, s boldogságot aratunk!!!**

Leszámítva a bajokat, gondokat, jól vagyok! Jelenleg adott az Úr egy kedves türelmes, értelmes barátot, segítséget is nekem, akivel komoly kapcsolatunk alakult s van, bízva a jövőben, hogy meg is marad. E kapcsolatot fűszerezünk, tartósítjuk sóval, mézzel, szeretettel, kitartással, bízva, hogy az Úr tudja, kinek mi a jobb s előbb utóbb eljön az, hogy felkiáltunk: ez az..., jó, hogy vagyok..., ne feledjük ezt sem, hogy: Ugye éld a mát, hogy ebből lesz a jövő s a múlt!

Elmúltam 2x20 éves, de 20-nak érzem magam. Tehát kedves sorstársaim és olvasók **NE adjátok fel, az élet nem játékszer, de játszani kell, s mindig nem lehetsz a győztes, de az akarát, remény legyen!!!**

Máté Júlia Napsi
Székelykeresztúr-fiatfalvi út.

Vészjelzés

Az alábbi sorokat akár vészjelzésnek is szántam, (miért ne?) mindazoknak a személyeknek, akikre rányomódott a NYOMOREK címke, és egyben egy jelzés a többiek lelkiismeretéhez is.

Gyűlölöm ezt a szót, hogy „NYOMOREK”. Ez a szó nem tesz egyebet, mint besorol egy alulrendelt-ségi sorrendbe, talán sokkal alább, mint a saját fizikai képességünk. Legalábbis én így érzem. A saját torzult fizikumomnál is rosszabb érzés, megalázóbb. De nem csak magammal szemben érzem ezt az érzést. Olyan sok ember létezik, minden korosztályból, akik valamilyen oknál fogva, élnek szenvedésben, egy betegséggel sok-sok évig, akár születéstől, vagy gyerekkorban kialakult, vagy felnőtt korban. Azt gondolom, hogy ezeknek a pszichikai hatása a legbrutálisabb. Nem is találok helyes szót arra az esetre, amikor egy ilyen tehetetlenségi állapot következik be, egy baleset során, valamely egyén legszebb éveiben. Sokkal nehezebb állapot ez egy

Au fost persoane care mi-au spus ce bine îmi este așa, dar numai eu și semenii mei știm adevărul. Și totuși, viața mi-a oferit posibilitatea să ajung locuri, unde poate nu ajungeam dacă eram sănătoasă. Așa am legat și prietenii și mi s-a întărit și credința!

Viața este schimbătoare, cu tunete și dezamăgiri, dar și cu zile pline de soare. Soarele nu poate străluci permanent, așa este și așa va fi mereu, nu putem să avem parte doar de lumini și drumuri fără gropi, pentru că așa este mersul vieții. Să ne străduim, să luptăm, să nu renunțăm și ce este cel mai important: să nu respingem pe Bunul Dumnezeu, așa cum L-am respins eu, când eram prăbușită, dar m-am împăcat cu Domnul, cred în El, cred că ceea ce este rău, până la urmă ne va fi de folos, iar viața noastră are sens, merită să trăim. Semnele lăse în nisip vântul le va lua, dar rana inimii noastre nu o observă nimeni, fiecare să creadă ce vrea, eu pot să afirm bazându-mă pe propria mea experiență că **dacă iubim, la rândul nostru și noi vom fi iubiți, să semănăm dragoste și vom secera fericire!!!**

Dacă nu scotesc grijile și necazurile, sunt bine. Acum mi-a dat Domnul un prieten drăguț, inteligent și răbdător cu care am o relație serioasă și sper că așa va rămâne și pe viitor. Relația noastră o mai condimentăm cu sare, miere, dragoste și perseverență. Sunt convins că Domnul știe ce este bine pentru noi, iar până la urmă într-o zi vom striga: asta este, ce bine că trăim! Să nu uităm nici vorba: să-ti trăiești ziua de azi în așa fel, încât din ea va fi viitorul și trecutul!

Am trecut de vârsta de 2x20, dar mă simt parcă aș avea 20 ani. Dragii mei colegi de soartă și cititori, **să nu abandonați, viața nu este o joacă, dar trebuie să joci, nu poți să fii mereu învingător, dar să ai voință și speranță!**

Máté Júlia Napsi, Cristuru Secuiesc, str. Filiaș
Traducerea: Bodó Antal János și Luminița Buliga

Semnal de alarmă

Rândurile care urmează se vor chiar un semnal de alarmă (de ce nu?) la acele persoane etichetate cu ștampila HANDICAPAT și, totodată un apel la conștiința tuturor celorlalți.

Urăsc cuvântul acesta, „handicapat”. Acest cuvânt nu face decât să ne pună într-o situație de inferioritate, poate mult sub nivelul de capacitate fizică de care suntem apti. Cel puțin așa mă simt eu. E mai jalnic, mai umilitor decât sunt ca aspect fizic. Dar nu numai față de mine am acest sentiment. Sunt atâția oameni, de toate vârstele, care au o boală, o suferință, dar cu care trăiesc, cei mai mulți dintre ei, mulți-mulți ani, fie din naștere, fie obținută din copilărie sau la maturitate. Cred că durerea psihică, șocul, este brutal. Nu găsesc acum un cuvânt potrivit, când o asemenea incapacitate după vreun accident sau cine știe ce alt motiv, apare în floarea vârstei. E mai greu decât pentru cel ce s-a născut bolnav sau boala a apărut în primii ani ai copilăriei.

emberek, mint a vele született, vagy gyerekkorban kialakult betegknél. De a szenvedés egyforma, mindkét oldalnak. Isten minden halandónak adott valamilyen szenvedést, mindenkinek mást-mást. (Bacchylides)

Sajnos sokan ezen személyek közül, akik valamilyen betegség folytán, megbélyegzettek lettek a „nyomorék” címkével, és a betegségük akár látványosabb vagy kevésbé, de a mozgási képességük megvan, még ha nehezkésen is, képesek még valamit tenni akár egy szorosabb körben is, mint egy család, inkább önsajnálathatba esnek, és bezárják magukat ebbe a kis körbe, akár egy kis kukac a paprikába. Egyesek nem is akarnak ebből a körből kilépni, mert megbélyegzettek érzik magukat, másokat meg a saját családtagjai irányítják így. És még arról nem is beszéltem, hogy sokuknál a közvetlen családtagok (testvér, unokafivérek... stb.), „elkötelezve” vannak a család által, vagy éppen a lelkiismeretük által, hogy életüket elkötelezzék a kevésbé vagy súlyosabb sérült mellett, ezzel feláldozva a saját életüket. Ki tudja, hogy az a személy, aki a legnagyobb jóindulattal felvállalta ezt a feladatot, hogy a sérült mellett marad, valaha nem fogja elátkozni sorsát!

Ismerek olyan személyeket, akiknek fizikai képességük jóval alulmúlja az egészséges személyekét, de mégis sokat képesek teljesíteni. Egyesek képesek rá, és tesznek is, mások meg egyszerűen semmit sem tesznek; egyéni nevelés. Sok szülő nem veszi észre azt, hogy akaratlanul is milyen rosszat tehet: „Hagyd, mert majd gondoskodik róla...xy, amikor már nem leszek!” És a sérülten, aki csökkentett képességű, de mégis képes, nem tudatosul, hogy: 1. Kiszolgáltatottá teszi magát egész életére (megalázó), 2. Ő maga ítéli saját magát a nélkülözésre, 3. A mellette levő személyt ítéli arra, hogy rabláncra verje a lábát, érte. „Amikor az ember szenved, különös gondolatai vannak, melyekről az képzeli, sőt el is várja másoktól, hogy ugyan-úgy érezzenek, mindei szenvedésére hivatkozva, jogosan. És amikor mások nem tesznek neki jót, mintegy kötelességből, akkor ítélkeznek, magukat könnyedén fölmentve minden rossz cselekedet alul, melyet cselekszenek, mert azokat jogos-nak ítélik.” (Pirandello)

Csodálom azokat, akik teljesítenek valamit. Egyesek elvégeznek valamilyen iskolát, egy szakmát tanulnak, melyet komolyan vesznek, mások főiskolára járnak, majd munkát keresnek. „Azok a személyek, akik sokat szenvedtek, könnyebben viselik a viszontagságokat, megerősödnek a sorscsapások alatt (Cicero)

Jömberek, menjetek ki a fényre! Miért bujdostok, ki elöl? Mitől van büntudatotok? Mutassátok meg magatokat! Mutassátok meg, hogy léteztek, és tesztet valamit. Képesek vagytok, de akamotok is kell! Az emberek nem ismerek, nem tudják, hogy szépek vagytok, nem annyira a fizikum szerint, mint a képességetek szerint, ahogyan harcoltok a sorssal a saját erőtökön keresztül. Nézzétek a különböző adókon sugárzott dokumentumfilmeket, Animal Planet, National Geographic vagy Discovery, hogy ti is képesek vagytok küzdeni. Ne sajnáltassátok magatokat! Szükséges, hogy a kívülállók, a társadalom, megismerjen minket. Csak ezen az úton kaphatunk önbizalmat; amikor a körülöttünk levő emberek láthatják küzdelemünket, ahogyan kiállunk az élet mellett, teljes erőnkkel igyekezve, hogy valamit teremtsünk a saját kezünkkel. Így fognak megkedvelni, és segítségünkre lenni, anélkül, hogy támogatást

Suferința este aceeași și pentru unii și pentru alții. Dar „tuturor muritorilor divinitatea le-a dat suferințe, fiecăruia alta” (Bacchylides).

Din păcate, multe din acele persoane, care suferă de o boală ce le creează acel statut de handicapat, mai vizibil sau mai puțin vizibil, dar care au capacitatea de a se mișca, mai greu, și a face ceva chiar și într-un cerc foarte strâns, cum ar fi familia, se complac în a se închista în acel mic cerc, ca viermele în gogoasă. Unii nu vor să iasă, pentru că se simt stigmatizați, alții așa au fost îndrumați chiar din familie. Unde mai pui că la multe din aceste persoane, rude foarte apropiate (soră, frate, nepot etc.) sunt „condamnate” de familie sau propria conștiință, ca să își dedice viața numai acelei persoane cu handicap mai grav sau mai puțin grav și, să renunțe la propria sa viață personală. Și, cine știe, dacă acea persoană, care s-a angajat cu cea mai bună intenție să rămână lângă cel infirm, vreodată nu-și va blestema soarta.

Cunosc persoane care au capacitatea fizică redusă mult sub nivelul celor sănătoși, dar pot face multe. Unii vor și fac, alții pur și simplu, nu fac; educația de acasă. Unii părinți nu-și dau seama cât de rău pot face, involuntar: „Las’ că va avea grijă de el... cutare, după ce n-oi mai fi!” Iar acea persoană cu capacități reduse, dar totuși apt, nu-și dă seama că: 1. se pune într-o situație de dependență pe toată viața (umilitoare); 2. se condamnă ea însăși la frustrare; 3. condamnă pe cel de lângă ea să-și pună lanțuri cu ghiulela la picioare. „Omul când suferă își face o idee specială pe care ar trebui să i-l facă alții și la care are pretenție, ca și cum ar fi îndreptățit la aceasta de propriile sale suferințe. Și dacă ceilalți nu-i fac binele, ca și cum ar fi de datoria lor, el îi acuză și se scuza cu ușurință de tot răul pe care-l face ca și cum ar fi dreptul său.” (Pirandello)

Îi admir pe cei care realizează ceva. Unii termină o școală, învață o meserie și se țin de ea, alții umblă la cursuri universitare, apoi își caută de lucru. „Cei care au suferit mult suportă mai ușor tot ce li se întâmplă și socot că de-acum au devenit tari împotriva soartei.” (Cicero)

Oameni buni, ieșiți afară, la lumină. De ce vă ascundeți, de cine? Cu ce sunteți vinovați: Arătați-vă! Arătați că existăți și că faceți ceva. Puteți, dar și să vreți! Lumea nu vă cunoaște, nu știe că sunteți frumoși, nu la fizic, ci prin lupta pe care o duceți cu soarta și cu propriile voastre forțe! Uitați-vă la anumite documentare din Animal Planet, National Geographic sau Discovery; și voi puteți lupta. Nu vă lamentați! Trebuie ca cei din afară, de pe stradă, din societate, să ne cunoască. Numai așa ne putem insufla încredere; când oamenii din jurul nostru ne privesc cum luptăm, luăm viața în piept, ne străduim până la epuizare să realizăm ceva cu propriile mâini, ne vor îndrăgi și ne vor ajuta fără să cerșim ajutor. Dacă noi singuri nu ne ajutam, alții nici atâta. La fel și cu respectul, mai multă demnitate vă rog. Educați-i pe părinți, familia, pe cei de lângă voi, în mentalitate. Ieșiți afară la soare și bucurați-vă împreună cu ceilalți de frumusețea naturii, cântecul păsărilor, răsul copiilor din parc, îmbrățișarea și sărutul îndrăgostiților. Învățați să vă purtați în lume ca ceilalți; defectele nu vor mai fi atât de vizibile.

koldulnánk. Ha mi nem segítünk saját magunkon, más nem fogja megtenni. Hasonlóképpen a tisztelettel is, sokkal több méltóságot kérek. Tanítsátok ti a szülőket, családok, a környezeteteket a mentalitásváltásra. Menjete ki a nap-sütésbe és örüljete együtt a többiekkel a természet szépségének, a madarak énekén, a gyerekek kacajának a játszótéren, a szerelmes párok ölelésének. Tanuljatok meg úgy viselkedni, akárcsak a többiek; a hibáink nem fognak annyira előtűnni.

Ők, a többiek nem is ismerek, de furcsán, és szánalommal tekintenek ránk. Tanítsátok meg, megismerni minket, nincs szükségünk a sajnálatukra. Egyfórmán kell gondolkodnunk, felfogni az életet, élni, nem kell a „nyomorék” címke. Azt gondolom, hogy mindnyájan „nyomorékok” vagyunk valamilyen szinten, akár testben, vagy lélekben, senki sem tökéletes. Nem kell elbujdosnunk, vagy megfűrtneknek éreznünk magunkat, hanem sokkal inkább érezzük jól magunkat, a magunk módján. Kérjük ki a jogunkat az életől. Kezdehetjük éppen a mi körünkben. Azt mondják, hogy városunkban több száz sérült ember él de, alig ha ismerek 30-at, azt is látásból. Sok civilszervezet megpróbálta, vagy próbál szervezni különböző programokat a sérülteknek, pontosan azért, hogy megismerhessük egymást. Sajnos még a gyűlésekre sem jön el, több mint 15-20 ember. Műhelyeket teremtenek, ahol szerény képességeink szerint hozzájárulhatunk valami könnyű munkához, ami egy kis keresetet biztosítana számunkra. Egy alkalom ez is ahhoz, hogy ne zárkózunk be a falak mögé, hogy emberek közé menjünk, jól érezzük magunkat, ne vessünk felejtven a nehézségeinkből. Vigadni a nehézségeken is. Ti, akik bezárkóztok a háza, nem is éltek igazán. Miért marcangoljátok magatokat? Kitakartok ezzel büntetni? Kinek adtok így elégtételt? Ti egyedül tesztek rosszat, magatokkal! A világ másik része, akikkel az utcán találkozunk, meg kell szokjanak minket, megismerjék a lelki színeinket, képességeinket, amelyek mindenkinek vannak, megkedveljenek minket. Nekünk is szükségünk van érzelmekre, szeretetre. E mellett hasznosak is lehetünk a lehetőségeink szerint. Ellenkező esetben, értelmetlenül éltünk. Kapcsolódjatok be a társadalomba. „Megpróbálom a helyzetet magamhoz alakítani, és nem magam a helyzethez.” (Horatius)

Addig, amíg nem megyünk ki a fényre, sokat, és hiába járunk az intézményekhez, különböző kedvezményekért. Egy néhány ember nem tehet meg mindent másokért. Ezért is hallunk néha megjegyzéseket melyek fájnak, olyan emberektől, akik valamilyen formában segíthetnének, hogy; „elektromos székek közlekedsz, ami egy luxus!” vagy; „Gondjaim vannak az utca embereivel és a sérültekkel!” Tény és való! Higgyétek el, hogy mindezeket mondja nektek egy olyan személy, aki végig ment ugyan ezeken a szenvedéseken, szomorú tapasztalatokon keresztül. Sokat lehetne mesélni arról, hogy miként mentem keresztül ezeltől 30 évvel azért, hogy egy szakmát tanulhassak és munkába álljak. Milyen akadályokat és előítéleteket küzdöttem le, olyan emberek részéről, akik valamilyen vezetői posztot töltöttek be, de ugyanakkor szülői szerepük is volt, és én az életutam kezdetén voltam. Ahogyan megküzdöttem az élettel, még ha nem is minden sikerült, saját hibáimból és balgaságból, ahogyan gondolkodom, mind az édesanyámnak köszönhetem, aki sajnos már nincs közöttünk; Neki köszönhetek mindent. Jól mondta valaki, hogy; „Édesanyánk az Istenünk a földön”. Lehet, hogy ezek a sorok kegyetlennek tűnnek, de ébredjetek fel a valóságra!

Mihăescu Felicia, Traducere Györfi Júlia

Ei, toți ceilalți, nu ne cunoșc, doar se uită cu curiozitate sau cu milă la noi. Învățați-i să ne cunoască și, nici de mila lor nu avem nevoie. La felul de a gândi, de a concepe viața și modul de a trăi, nu ar trebui să fim „handicapați”.

Handicap într-un loc sau altul în corpul sau sufletul omului cred că au toți, nimeni nu este perfect. Nu trebuie să ne ascundem și nici să ne simțim măcar tolerați ci, în felul nostru să încercăm să ne simțim bine. Să cerem dreptul de la viață. Chiar începând în cercul nostru. Se spune că în orașul nostru sunt mai multe sute de handicapați, dar nu știu dacă cunosc 30, chiar numai din vedere. Multe organizații a încercat să încearcă să organizeze diferite programe ale celor cu suferințe fizice tocmai pentru a ne cunoaște! Nici măcar la ședințe nu vin decât cel mult 15-20 de persoane. Se amenajează ateliere unde să ne aducem contribuția în limita posibilităților noastre în efectuarea unor munci ușoare, care ar putea aduce apoi unele avantaje materiale. Este un pretext de a nu ne închide între patru pereți, ci a ieși între oameni, de a ne simți bine, de a râde și a uita de necazurile noastre. De a face haz de necaz. Voi, cei închiși în casă nu trăiți cu adevărat. De ce vă „autoflagelați”? Pe cine vreți să pedepsiți? Cui îi dați satisfacție? Voi singuri vă faceți rău!

Restul lumii, toți cei pe care-i întâlnim pe stradă, trebuie și ei să se obișnuiască cu noi, să cunoască frumusețea din sufletul nostru, și calitățile noastre, pe care sigur le avem cu toții, să ne îndrăgească. Și noi avem nevoie de afecțiune și dragoste. Pe lângă asta, putem fi utili într-un fel sau altul, cum putem. Altfel, trăim degeaba. Integrați-vă în societate! „Încerc să adaptez situația la mine, iar nu pe mine la situație” (Horatius)

Până ce nu ieșim la lumină, umblăm mult și bine pentru obținerea unor avantaje din partea autorităților. O mână de oameni nu poate face totul pentru toți cei cu probleme. De aceea auzim unele remarci care ne dor, numai de la cei care ne-ar putea ajuta într-un fel sau altul, ca: „circuli cu căruț electric, e un lux!” sau „am probleme cu oamenii străzii și cu handicapații!”. Absolut real!

Credeți-mă, toate astea vi le spune cineva care a trecut prin aceleași suferințe, a trecut prin triste experiențe. Ar fi de povestit prin ce am trecut acum 30 de ani pentru a învăța o meserie și a mă încadra, ce piedici am avut de înfruntat și prejudecăți din partea unor oameni care ocupau funcții, dar totodată aveau și rolul de părinți, iar eu eram la început de drum de viață.

Felul în care am răzbit în viață, deși nu am reușit în toate, din propria mea vină și prostie, modul în care gândesc, se datorează mamei mele, care din păcate nu mai este printre noi; ei îi datorez totul. Bine a spus cineva: „Mama este Dumnezeuul nostru pe pământ”. Poate vi se par dure toate aceste rânduri, dar treziți-vă la realitate!

Mihăescu Felicia

Segítség, fogyatékos a gyerekem!!!

A gyermek fogyatékoságával szembesülve a szülőkben erős veszteségérzés, csalódás, tanácstalanság uralkodik el. Az ilyenkor lezajló gyászfolyamatban a tagadástól a haragon, alkun és depresszió át érkeznek meg az elfogadásig, ami egyben cél és végtérmet egyaránt.

Amennyiben a gyászfolyamatot elfojtják - és segítség hiányában leggyakrabban ez történik -, a családi kapcsolatok olyan mértékben terhelődnek meg, hogy a nő és férfi mind szülőtársként, mind házastársként egyre nehezebben tud együttműködni.

A kezdeti időszak jellegzetes jelensége, hogy az anya és a gyermek megbonthatatlán egységet, szimbiózist hoz létre, kizárva az apát vagy más személyt (testvért, nagyszülőt). Minden feladatot az anya vállal magára. Az érzékeny periódus a férfiak apává válása szempontjából kihasználhatatlanul marad, sőt azt élik meg, hogy ők nem kompetensek, rájuk most nincs idő, apai és férji igényeik jogtalanok. A feleségeknél az anyai funkció "bekebelezi" a házastársi funkciót, a férjéknél az apai szerep néha ki sem alakul. Az amúgy is túlterhelt házastársi kapcsolat legtöbbször repedezni kezd.

Vitathatatlan tény, hogy a családterápia nem változtatja meg az alapvető problémát: a gyermek fogyatékoságát és az ebből adódó életvezetési gondokat. Végigsegítheti, végigkísérheti viszont a szülőket az elfogadás felé vezető úton, miközben visszatérhetnek önmagukhoz, házastársi- és szülői szerepeikhez és elkezdnek kompetensen foglalkozni azzal a sérült gyermekkel, aki a sajátjuk, s nem vetítik többé rá a várokozás kilenc hónapja alatt megálmodott ideális utód képét.

Mi történik abban a szerencsés esetben - ha valamelyik, vagy éppenséggel mindkét szülő rászánja magát arra, hogy segítséghez folyamodjon, segítséget kérjen?

Első lépés tehát a házastárssal való egyeztetés, megbeszélés.

- Második az informálódás – hol lehet lakhelyük közelében ilyen fajta segítséghez folyamodni.
- Harmadik lépés – a családsegítő központ telefonon vagy szerencsésebb esetben – személyesen való felkeresése.
- Negyedik lépés – egyeztetés a segítő szakemberrel.
- Ötödik – a családterápiás folyamat elkezdése.

Mi az ami szakemberi szemmel történik hasonló esetekben?

• Általában egy meghatározott problémával jelentkezik valamelyik szülő, családtag (pl.: az anya kizárólag csak a gyerekekkel törődik, minden egyebet elhanyagol, vagy az apa egyre később jár haza, viselkedése gyanús, a család dolgából kivonja magát), de a probléma tülxponálságából (félnagyításából) világosan érezhető, hogy sok egyéb is van mögötte.

- A családi életút - interjúból kiderül, hogy a gyermek születése előtt minden jó volt, most minden rossz, reménytelen.
- A gyászfolyamat beindulása nagyon feszült időszak, sok múltbeli sebet is kiválthat, az apák nagyon nehezen viselik, sokszor elvonulnak, abbahagyják a munkát.
- A tagadás - harag fázisban kétségbeesetten kerestetik a bűnös, a hibás: valamelyik szülő, anyós, orvos, Isten, egész-

Ajutor, am un copil cu dizabilitate!!!

Când se confruntă cu dizabilitatea copilului, părintele este copleșit de dezamăgire, de un sentiment de pierdere, nedumerire. În această stare cursul firesc este de la negare la supărare și depresie, compromis și în final acceptare, care este de fapt destinația finală.

Însă dacă se suprimă cursul descris anterior va avea de suferit cooperarea dintre părinți, dar și relația soț-soție. Acest lucru se va întâmpla în special în lipsa ajutorului.

Este un fenomen tipic, de început, când mama și copilul devin un tot unitar, o simbioză care exclude tatăl și nu lasă loc nici pentru alte persoane (frați, bunici). Mama își asumă toate sarcinile. Această perioadă sensibilă pentru bărbat - tată în devenire - rămâne neîmplinită, chiar generează sentimentul de incompetență, neglijență din partea soției, de a nu avea dreptul de a fi tată și soț. Femeia fiind preocupată de „îndatoririle materne” neglijează funcția de soție, bărbatul nu reușește să-și dezvolte rolul de tată. Relația fragilă dintre soți se deteriorează tot mai mult.

Terapia de familie nu va schimba problema fundamentală: dizabilitatea copilului, problemele care sunt generate din această cauză, ajută însă, la acceptarea situației prin asistarea familiei, în special în perioada dificilă de la început, ajutând la redescoperirea drumului către viața proprie ca soți, părinți. Ei învață să fie competenți în creșterea și îngrijirea copilului, pe care îl acceptă așa cum e fără să-și mai amintească de cele nouă luni în care își făceau planuri ideale despre copil.

Care sunt avantajele când unul - sau chiar ambii părinți cer ajutor de la specialiști.

- Primul pas este programarea și dialogul cu părinții.
- Pasul doi, informarea- despre cel mai apropiat loc din zonă unde pot primi ajutor.
- Pasul trei- contact prin telefon sau vizitarea instituției de consiliere familială.
- Pasul patru, programare cu persoana care va asista.
- Pasul cinci, începerea terapiei de familie.

Ce se întâmplă de fapt - din punctul de vedere al specialistului?

- Unul din părinți sau membru de familie vine cu o problemă bine conturată, (ex.: mama care este preocupată doar de copil, neglijează toate celelalte lucruri, sau tatăl care vine acasă din ce în ce mai târziu și comportamentul lui este dubios, se sustrage de la rezolvarea problemelor) se poate observa din expunerea problemei că este doar una din probleme.
- Din interviul despre viața familiei reiese clar, că înainte de nașterea copilului totul era normal, frumos, acum totul este sumbru, fără speranță.
- Doliul pentru speranțele pierdute, confruntarea cu realitatea dureroasă, poate reaminti multe neplăceri chiar și din trecut, bărbatul suportă destul de greu aceste necazuri, se retrag, renunță la muncă.
- În faza de supărare ei caută cauza sau vinovatul

seges testvér, stb. Nagyon nyitottak mindenféle ajánlatra: csodatevők, varázslók, alternatív gyógymód, csodaszerek. Közben a gyermekkel való fejlesztő munka, családterápia jelentősége elenyészőnek látszik, esetleg egy lesz a lehetőségek közül.

- A fájdalomtól az elfogadás felé segíthet valamilyen - a család hitvilágába, értékrendjébe beilleszthető - rítus: közösség- vagy Isten-élmény, a veszteségnek küldetessé, feladattá való átminősülése.

- Az elfogadás nem egyszeri és örökérvényű, minden életciklus-változás aktiválja a veszteségérzést. A gyermek életének minden jelentősebb állomásán (óvodaskor kezdete, első nyilvános karácsonyi ünnepély, első születési meghívás, gyermekszerelem, iskolába menés, stb.) a szülők újból és újból végigjárják - kisebb intenzitással ugyan - az elfogadás útját.

- A szülői kompetencia-érzést sokszor éri frusztráció. A gyermekkel sokféle szakember, orvos foglalkozik, a szülő állandóan instrukciókat kap, nemegyszer kioktatják. Néha az apa vagy anya ezt feltétlen bizalommal fogadja, csodálja a szakembert. (Nemegyszer bizalmas baráttá válnak, vagy egyenesen beleszeret valamelyik szülő abba, aki olyan ügyesen, figyelmesen dolgozik a gyermekével, ahogyan saját szülőtársa sem képes.) Nem ritka viszont a szakemberrel való rivalizálás sem. Ezek az érzések, indulatok kiterjedhetnek a családterapeutára is.

- Időre és konkrét feladatokra van szükség ahhoz, hogy az elfogadás és a házastársak egymás felé fordulása az életvitelben is tükröződjön. Amikor a család elkezd együtt tervezgetni a jövőt, belekalkulálva ebbe a gyermek sérültségét is, az már a gyógyulás jele. A reménykedés, csodára várás a legmélyebb elfogadás mellett/ellenére is megmarad.

- A leválasztásnak, a terápia befejezésének és az utánkövetésnek gondosan kidolgozottnak kell lennie. A nagycsalád, a rokonság bekapcsolása nagy horderejű ebből a szempontból is. A támogató szülőcsoport szintén nagyon fontos - ha létezik erre lehetőség az adott család lakhelyének közelében.

Marosvásárhely és környékbeli családok hasonló segítséget a Caritas Családsegítő Központjában kaphatnak: Prieteniei 8/2 tel. szám: 0265.246.804 - Becsky Borbála vagy Szász András szakemberek segítségével.

Csata Varga Éva pszichológus, szociálpedagógus

pentru situația în care se află: unul din părinți, soacra, medicul, Dumnezeu, fratele sănătos etc. Sunt deschise pentru orice alternativă care le-ar putea oferi o soluție: leacuri băbești, vrăjitorii, terapii alternative. Între timp terapia pentru dezvoltarea copilului și terapia de familie rămân în cel mai bun caz doar o alternativă, o opțiune.

- De la durere până la acceptare este de mare folos un ritual care ajută și este familiar, credința, comunitatea - experiența spirituală, prin care pierderea poate deveni o provocare, o misiune.

- Din păcate acceptarea și toată calea parcursă se va repeta de fiecare dată când copilul va începe un nou ciclu de viață. Toate momentele importante din viața copilului (grădiniță, prima serbare de Crăciun, prima invitație la o zi de naștere, școala, prima dragoste etc.) vor afecta părinții ca și la început, poate nu așa de intens.

- Ei sunt frustrați și în capabilitatea lor părintească. Primese multe indicații de la medicii, terapeuții și specialiștii care se ocupă de copil. De obicei se întâmplă să accepte necondiționat, sunt uimiți de capacitatea profesională. (De multe ori se formează legături de prietenie cu terapeutul, medicul, sau chiar sunt fascinați de competența și grija cu care se ocupă de copil, ajungând să se îndrăgostească de persoana respectivă, care este mai bun cu copilul decât celălalt părinte.) Nu este rar când se ajunge la rivalitate „profesională” cu specialistul. Aceste sentimente nu ocolesc nici relația cu terapeutul.

- E nevoie de timp și de sarcini concrete ca să se vadă rezultatele pozitive în viața părinților ca acceptarea, regăsirea soților. Când familia se regăsește și începe să-și facă planuri de viitor luând în considerare și dizabilitatea copilului, putem vorbi de succes în calea spre normalitate. Speranța și așteptarea unei minuni vor rămâne însă, doar o dorință cu toate că s-a ajuns la acceptarea situației.

- Finalizarea și încheierea terapiei trebuie să fie bine gândită. Participarea familiei în amplasarea ei, a rudelor este foarte importantă. De asemenea participarea grupului de susținere format din părinții care au trecut prin probleme asemănătoare - dacă este posibil acest lucru și dacă există o situație problematică în cadrul familiei care ar avea nevoie de susținere și asistență.

Familile din Tîrgu-Mureș și din zonă pot găsi ajutor de acest fel la Centrul de Asistență Familială de pe strada Prieteniei 8/2 apelând numărul de telefon: 0265.246.804 - unde vă vor răspunde Becsky Borbála sau Szász András

Csata Varga Evi, sociopedagog, psiholog; Traducere Kelemen Attila

A HIV – AIDS fertőzés

Bevezető

Kezdjük egy olyan meghatározással ami legjobban jellemzi ezt a betegséget, és ami ismételtlen aláhúzza a súlyosságát: halálos, vagyis kezelhetetlen, hideg és indifferens. A HIV vírus megtámadja, és elpusztítja a szervezet ellenálló képességét, kivéve azt az opportunista fertőzéseknek. Ezen utóbbiak vezetnek tulajdonképpen a szervezet visszafordíthatatlan leromlásához.

Okok

Vírális fertőzésről van szó, vagyis egy vírus okozza a meg-

Infecția HIV - SIDA

Introducere

Începem cu o definiție care să ne lămurească (dacă mai este cazul) asupra seriozității acestei infecții: incurabilă, adică nu poate fi vindecat, rece, și indiferentă. Infecția cu virusul HIV (virusul imunodeficienței umane) atacă și distruge sistemul imunitar al corpului deschizând calea unor infecții oportuniste. De fapt acestea sunt cele care vor provoca deteriorarea iremediabilă a organismului.

Cauze

Este o infecție virală (produsă de un virus) -Human Im-

betegedést, a HIV vírus, vagyis a humán immundeficiencia vírusa, ami azt jelenti, hogy a vírus a test védekező rendszerét támadja meg, utat nyitva az alkalmi fertőzéseknek. Az alkalmi fertőzések olyan betegségek, amiket egy egészséges védekező rendszerrel rendelkező egyén könnyen ki tud védeni. A legyengült védekező rendszerrel rendelkező egyének esetében az ilyen fertőzések súlyos következményekkel járhatnak. A humán immundeficiencia vírussal (HIV) való fertőzés következménye a szerzett immunhiányos állapot, amit angolul AIDS-nek (Acquired Immunodeficiency Syndrome), franciául pedig SIDA-nak (Syndrome d'Immunodéficitaire Acquis) neveznek.

Terjedési mód

Ahhoz, hogy a HIV vírus szaporodni tudjon, szüksége van a szervezetünk egy bizonyos fajta sejtjére, amelyik a védekezési folyamatokhoz vesz részt. A vírus a szervezetbe szexuális úton, fertőzött vérről, vagy az anyáról a magzatra terjed át terhesség, szülés illetve szoptatás alatt. A vírus jelen lehet különböző koncentrációkban a testnedvekben is, mint pl. a nyál, sperma, hüvelyváladék, és anyatej. A vírus terjesztése a megfertőzött váladékokon keresztül történik. Minél több folytonossági hiány, vagyis behatolási kapu van a bőrön és nyálkahártyákon, annál nagyobb a valószínűsége a fertőzésnek. Az ép bőr természetes védőrendszert jelent a fertőzésekkel szemben, így az ép bőrre cseppenő fertőzött vér, hüvelyváladék vagy sperma nem jelent tulajdonképpen veszélyt. A HIV vírussal való fertőzés a következő módokon jöhet létre:

- Fertőzött vagy nem ellenőrzött vérátömlesztés, vagy egy fertőzött egyén vérével való hosszas kontaktus által. Balesetek illetve elsősegélynyújtás esetén, még ép is a bőrünk, tegyük meg minden óvintézkedést, pl. viseljünk egyhasználatos gumikesztyűt.
- Fertőzött fecskendők, injekcióstűk használata által. Független drogfogasztók!
- Bármilyen fertőzött vérről beszennyezett vágó, szűrőszerszámmal történő beavatkozás. Vigyázat "vérteszterés", fogadásakor, amatőrök által vezetett tetoválásokkor, vagy füllyukasztás esetén.

A leggyakoribb terjesztési mód a szexuális úton történő terjesztés. Bármilyen típusú kontaktusról legyen szó, vagyis hüvelyi, anális vagy orális, ha nem védekezünk, ki vagyunk téve a fertőzés veszélyének.

- A legnagyobb fertőzési veszélyt egy fertőzött egyénnel történő homoszexuális vagy heteroszexuális anális kontaktus jelenti, akár ötször nagyobb a fertőzési lehetőség, mivel a végbél körüli zóna nagyon érzékeny és könnyen sérülhet.
- Tanulmányok kimutatták, hogy a heteroszexuális hüvelyi kontaktus esetében a fertőződési arány különbözik a fertőzött egyén nemétől függően, éspedig: fertőzött férftól 20%-os az arány, fertőzött nő esetében 10%-os.
- Annak ellenére, hogy orális szexuális kontaktus esetében a fertőzés veszélye jóval alacsonyabb, mint az anális illetve hüvelyi közösülés esetében, mégis nem szabad figyelmen kívül hagyni a fertőzési lehetőséget. Felláció esetében a sperma lenyelése megnöveli a fertőzés veszélyét.
- A csókot általában nem tekintik a vírus terjedési módozatának, viszont fennállhat a fertőzés veszélye a szenvedélyes, úgynevezett nedves csók esetében, ahol az ajkak harapdálásával

immundeficiencia Virus - HIV (vírusul imunodeficienței umane) este un virus care atacă și distruge sistemul imunitar al organismului deschizând calea unor infecții oportuniste. Infecțiile oportuniste sunt acele infecții pe care un sistem imunitar sănătos ar putea să le țină sub control. În cazul unui sistem imunitar slăbit, efectul negativ al acestor infecții este foarte mare. Infecția cu virusul imunodeficienței umane (HIV) are ca urmare afecțiunea care se numește în franceză - SIDA (Syndrome d'Immunodéficitaire Acquis), în engleză - AIDS (Acquired Immunodeficiency Syndrome) sau în românește - sindromul imunodeficienței umane dobândite.

Transmitere

Pentru a se reproduce, virusul imunodeficienței umane (HIV) trebuie să pătrundă într-o celulă a sistemului imunitar. Virusul pătrunde în organism prin contact sexual, prin contaminare cu sânge infectat sau de la mamă infectată la făt, în timpul sarcinii, a nașterii și a alăptării. HIV poate fi prezent, în diferite concentrații, în lichidele biologice, ca sânge, spermă, secreții vaginale și lapte matern. Transmiterea infecției cu HIV se face prin schimbul de fluide infectate. Probabilitatea infectării este cu atât mai mare cu cât ar exista „porți de intrare” - leziuni ale pielii sau ale mucoaselor - care să ușureze trecerea virusului de la o persoană la alta. În termeni medicali aceste „porți de intrare” sunt numite „soluții de continuitate”. Pielea intactă constituie o barieră naturală, o picătură de sânge, secreție vaginală sau spermă infectată neconstituind un risc. Transmiterea prin sânge infectat cu HIV presupune:

- transfuzii de sânge sau produse de sânge necontrolate, contactul involuntar cu sângele altei persoane. Atenție în cazul unor accidente sau acordarea primului ajutor unei persoane rănite. Chiar dacă pielea intactă reprezintă o barieră naturală, este bine să se manifeste prudență sau să se ia toate măsurile de siguranță (de ex. mănuși chirurgicale de unică folosință)
- injecții cu ace și seringi reutilizate fără a fi, în prealabil, sterilizate. Atenție consumatori de droguri injectabile!
- intervenții de orice fel cu instrumente tăioase sau care înțepă și care sunt murdărite de sânge provenind de la o persoană infectată cu HIV. Atenție la „frații de cruce”, tatuiage făcute de amatori, perforarea lobilor urechilor pentru cercei. Nu împrumuta periuta de dinți, lama de ras, briciul, trusa de unghii.

Transmiterea pe cale sexuală este cea mai frecventă modalitate de răspândire a infecției. Toate practicile sexuale neprotejate sunt potențial infectante: vaginală, anală, orală.

- raportul homosexual sau heterosexual anal cu o persoană infectată implică cea mai mare probabilitate de infectare (de 5 ori mai mare decât contactul vaginal) deoarece zona anală este sensibilă iar leziunile pot să apară foarte ușor
- cercetările arată ca raporturile heterosexuale vaginale au o probabilitate de transmitere diferită, în funcție de sexul persoanei infectate: de la bărbat la femeie de 20 % și de la femeie la bărbat de 10 %
- cu toate că prin sexul oral probabilitatea de infectare este mult mai scăzută decât activitatea anală sau vaginală, el reprezintă un risc ce nu trebuie trecut cu vederea. În cazul felafiei, ingerarea spermei crește probabilitatea de contaminare.
- sărutul în general nu constituie o cale de transmitere a virusului imunodeficienței umane (HIV), dar există riscul în

apró sebek keletkezhetnek az ajkakon vagy a nyelven. Akár a többi szexuális úton terjedő betegség esetében, annak a valószínűsége, hogy megfertőzödjünk a HIV vírussal egyenesen arányosan nő a szexuális partnerek számával, ill. a védekező magatartás csökkenésével. Az anyáról gyermekre való fertőzés létrejöhet terhesség alatt, amikor a vírus áthatol a placentán, szülés közben, vagy szoptatáskor.

A HIV vírus nem terjed: levegőn keresztül (lélegzés, köhögés, prüszkölés), érintéssel, pusztival („száraz” csók), ölekezés útján, ételmisszerűen keresztül, vízzel, strandok, közfürdők vagy WC használata által, szúnyogok, vagy más rovarok csípése által, különböző használati tárgyak, játékok, evőeszközök és edények használata által. Egészséges emberekkel egy közösségben élő fertőzött egyén nem jelent veszélyt a társaira nézve, amíg nem áll fenn a fent említett fertőzési módok egyikike. És nem szabad azzal becsapnunk önmagunkat, hogy a HIV vírus csak bizonyos embereket fertőzhet meg. Nem tesz különbséget homoszexuális vagy heteroszexuális, fehér, fekete, sárga emberek között, lehetnek szegények vagy gazdagok, magasan képzettek vagy négy osztállyal rendelkezők, férfiak vagy nők, idősek vagy fiatalok. Függetlenül attól, hogy milyen fajhoz tartozol, milyen a vallásod vagy gazdasági helyzeted, ha nem ügyelsz és nem védekezel, megvan az esélye, hogy HIV fertőzött legyél. (folytatjuk)

Bibliográfia: www.ase.ro/cabinet/pdf/infectia_hiv.pdf

Fordította Dr. Kalló Imola

Az Új ENSZ-Egyezmény

A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv

Hét mérföldkönek számító emberi jogi egyezménye van az Egyesült Nemzeteknek, melyek a nők, gyermekek, vendégmunkások és mások jogait védik, azonban az Egyesült Nemzetek Közgyűlése által 2006. december 13-án egyhangúan elfogadott, A Fogyatékossgal élő személyek jogairól szóló Egyezmény és az ahhoz kapcsolódó Fakultatív Jegyzőkönyv előtt nem volt olyan speciális globális megállapodás, amely a világ legnagyobb kisebbsége, a fogyatékkal élő emberek helyzetével foglalkozott volna.

Az új nemzetközi egyezmény, amely 2008 májusától hatályos, közel 650 millió fogyatékossgal élő embert érint a világon, akik közül 83 millió Kínában, 608.129 Romániában, 577.000 pedig Magyarországon él.

Az Egyezmény célja valamennyi emberi jog és alapvető szabadságjog teljes és egyenlő gyakorlásának előmozdítása, védelme és biztosítása valamennyi fogyatékossgal élő személy számára, és a velük született méltóság tiszteletben tartása.

anumite condiții: sărutul umed, pasional poate provoca leziuni prin mușcăături ale buzelor sau limbii. Prezența sângelui în salivă face ca aceasta să devină contagioasă. În aceste situații virusul imunodeficienței umane (HIV) poate fi transmis prin sărut. Atenție la sângerările din cavitatea bucală produse de leziuni ale mucoasei. Ca și în cazul celorlalte infecții cu transmitere sexuală, probabilitatea transmiterii infecției cu virusul imunodeficienței umane (HIV) este cu atât mai mare cu cât numărul de parteneri sexuali este mai mare și cu cât conduita preventivă este mai scăzută. Transmiterea de la mamă la copil, numită transmitere „prenatală”, poate avea loc în timpul sarcinii prin străbaterea placentei de către virus, în timpul nașterii sau prin alăptare.

Virusul imunodeficienței umane (HIV) nu se transmite prin: aer (respirație, tuse, strănut), atingere, pupături (sărut „uscat”), îmbrățișare, alimente, apă, băi sau wc-uri publice, stranduri, înepături de țânțari sau alte insecte, folosirea în comun a rechizitelor, jucăriilor, tacâmurilor și veselei. Prezența într-o colectivitate a unei persoane seropozitive nu constituie un pericol pentru persoanele sănătoase atât timp cât nu există condițiile de transmitere a infecției. Și nu trebuie să crezi că HIV face vreo diferență atunci când infectează. Infectează deopotrivă homosexuali și heterosexuali, albi, galbeni și negrii, bogați și săraci, cu studii superioare sau cu 4 clase, bărbați și femei, tineri și bătrâni. Indiferent de rasă, religie și statut, dacă nu ești atent și protejat, ești o posibilă victimă. SIDA nu afectează numai homosexualii sau săracii, SIDA afectează neatenții și neprotejații. (vom continua)

Bibliografie: www.ase.ro/cabinet/pdf/infectia_hiv.pdf

Noua Convenție ONU

Convenția ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și Protocolul Facultativ Adițional

ONU până acum a adoptat șapte convenții cu deosebită importanță privind drepturile omului, convenții care protejează drepturile femeilor, copiilor, emigranților și al altora, dar înainte de acceptarea în unanimitate la data de 13 decembrie 2006 a Convenției ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități și Protocolul Facultativ Adițional, nu a existat niciun acord universal special, care să reglementeze situația celei mai mari minorități de pe Mapamond.

Noua Convenție internațională, care a intrat în vigoare în mai 2008, privește aproape 650 de milioane de persoane cu dizabilități din lume, dintre care mai mult de 83 de milioane trăiesc în China, 608.129 în România, iar în Ungaria 577.000.

Scopul Convenției este acela de a promova exercitarea, protecția și asigurarea în mod deplin și egal de către toate persoanele cu dizabilități a tuturor drepturilor omului și a libertăților fundamentale, precum și promovarea respectării demnității umane inerente acestora.

Fogyatékossággal élő személy minden olyan személy, aki hosszan tartó fizikai, értelmi, szellemi vagy érzékszervi károsodással él, amely számos egyéb akadállyal együtt korlátozhatja az adott személy teljes, hatékony és másokkal egyenlő társadalmi szerepvállalását.

Az Egyezmény - egyfajta kódexként - átfogó és koherens módon gyűjti egybe a fogyatékos embereket érintő alapvető jogokat. Közülük megemlíteném a hozzáférhetőség jogát, a személy szabadsága és biztonsága, a kínzás és más kegyetlen, embertelen vagy megalázó bánásmód vagy büntetés tilalmát, védelem a kizsákmányolástól, erőszaktól és visszaélésektől, az egyén integritásának védelme, a mozgásszabadság és az állampolgárság szabadsága, az önálló életvitel és a közösségbe való befogadás, személyes mobilitás, a véleménynyilvánítás és a szólás szabadsága, valamint az információhoz való hozzáférés, a magánélet, az otthon és a család tiszteletben tartásáról szóló rendelkezéseket, a rehabilitáció és rehabilitáció, megfelelő életszínvonal és szociális védelem, a politikai életben és közéletben való részvétel, valamint a kulturális életben, üdülési, szabadidős és sporttevékenységekben való részvétel jogát.

A fogyatékosággal élő személyek igazságszolgáltatáshoz való hatékony hozzáférése céljából a részes államoknak biztosítaniuk kell az igazságügyi igazgatás területén dolgozók, beleértve a rendőrségi és büntetés-végrehajtási alkalmazottak megfelelő képzését.

A Fakultativ Jegyzőkönyv által bevezetett ún. egyéni panaszmechanizmus pedig minden részes államban élő fogyatékos ember számára lehetővé teszi, hogy jogsérelem esetén az Egyezmény által létrehozott, független nemzetközi szakértői testülethez, a Fogyatékos Emberek Jogainak Bizottságához forduljon. Az Egyezmény 35. cikke szerint, a 12-18 szakértőből álló testületnek minden részes állam négyévente vagy a Bizottság által kért időpontban az Egyesült Nemzetek Főtitkárán keresztül átfogó jelentésben számol be a jelen Egyezményben meghatározott kötelezettségek teljesítése érdekében tett intézkedéseiről, valamint az azok végrehajtásában megvalósított előrehaladásról.

Magyarország volt a világon az első állam, amely mind az Egyezményt, mind pedig a Jegyzőkönyvet ratifikálta (2007-ben). Románia is aláírta, de még nem ratifikálta.

Ebben kötelezettségként szerepel egy független testület felállítása, amelynek feladata az Egyezmény végrehajtásának ellenőrzése (az Egyezmény 33. cikkének 2.sz. értelmében). A civil társadalmat - különösen a fogyatékosággal élő személyeket és az őket képviselő szervezeteket - be kell vonni az ellenőrzési folyamatokba, és azokban teljes részvételüket biztosítani kell. A magyarországi szervezetek szerint ez a fogyatékosügyi ombudman feladata lenne.

Persoanele cu dizabilități includ toate persoanele care au handicap fizic, mental, intelectual sau senzorial, permanent care în interacțiune cu alte numeroase obstacole pot limita sau împiedică participarea lor deplină, eficientă la viața socială, în aceeași măsură ca și ceilalți cetățeni.

Convenția - asemenea unui cod - adună în mod cuprinzător și coerent drepturile fundamentale ale persoanelor cu dizabilități. Dintre aceste drepturi așa menționa dreptul la accesibilitate, libertatea și securitatea persoanei, protecția împotriva torturii sau pedepselor și tratamentului crud, inuman sau degradant, dispozițiile referitoare la protecția împotriva exploatării, violenței și abuzului, protecția integrității persoanei, dreptul la călătorie liberă și cetățenie, viața independentă și incluziunea socială, integrarea în comunitate, mobilitate personală, libertatea de exprimare și opinie, accesul la informații, dreptul la viață privată, casă și familie, abilitarea și reabilitarea, asigurarea unui nivel de trai decent sau standard de viață decentă, protecție socială, participarea la viața politică și publică, participarea la viața culturală, recreație, odihnă și activități sportive.

În vederea asigurării accesului eficient la justiție a persoanelor cu dizabilități, statele semnatare vor asigura instruirea corespunzătoare a personalului organelor judiciare, inclusiv al poliției și personalul penitenciarelor.

Prin introducerea așa numitului mecanism de plângere individuală de către Protocolul Facultativ Adițional, se asigură tuturor persoanelor cu dizabilități din statele semnatare, posibilitatea de a se adresa unei comisii de specialitate imparțială și internațională: Comisia pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități, în cazul prejudicierii unui drept. Potrivit art. 35 din Convenție, fiecare stat semnatar prezintă Comisiei (constituită din 12-18 specialiști), la patru ani sau la data solicitată de către aceasta, prin Secretarul General al Națiunilor Unite, un raport cuprinzător referitor la măsurile întreprinse, pentru a onora obligațiile prezentei Convenții și progresul realizat în urma acestor măsuri.

Ungaria a fost primul stat care a semnat și a ratificat atât Convenția cât și Protocolul Facultativ Adițional (în 2007). Și România a semnat Convenția, dar încă nu l-a ratificat.

În aceasta apare ca obligație asumată constituirea unei comisii independente, având ca sarcină verificarea, monitorizarea executării dispozițiilor Convenției (potrivit art. 33, alin.2). Trebuie implicată societatea civilă - în special persoanele cu dizabilități și organizațiile reprezentative ale acestora - în activitățile de verificare și totodată asigurată participarea lor deplină. Potrivit opiniei ONG-lor ungare această sarcina i-ar reveni ombudsmanului (avocatul poporului) pentru persoane cu dizabilități.

O altă noutate a Convenției constă în faptul ace-

Az Egyezmény egy másik újdonsága abban áll, hogy előírja a részes államoknak: alakítsák át saját jogrendszerüket úgy, hogy minden fogyatékos embert cselekvőképessnek kell tekinteni, illetve, amennyiben ez nehézségekbe ütközik, a gondnokság helyett az ő döntéseiket támogató rendszert kell létrehozni.

Noha az egyezményt húszévnnyi előkészítés és lobbizás előzte meg és egy 2001-ben elfogadott határozaton alapul, az egyezmény szövegezői és aláírói nem adtak definíciót arról, hogy mit értenek fogyatékoság alatt. Ugyanakkor a fogyatékos személyek közé sorolták - a testi, érzékszervi és szellemi sérüléssel élők mellett - a mentális gondokkal küszködőket, azaz a pszichiátriai betegeket.

Az Egyezmény kimondja a fogyatékos személyek, beleértve a mentális problémákkal küszködők jogát ahhoz, hogy intézmények, szociális otthonok helyett állami segítséggel elérhető (nem szegregált) szolgáltatások útján juthassanak ellátásokhoz.

Bár az egyezmény több éves előkészítés után született meg, mégis az egyes országokra bízta, hogyan határozzák meg a fogyatékoságot.

Az European Disabilities Forum (Európai Fogyatékosügyi Fórum), amely az Unió tagországainak fogyatékosüggyel foglalkozó civilszervezeteit tömöríti, kampányba kezdett, hogy az uniós országok egységesen szabályozzák a fogyatékosügyet, ami 50 millió uniós személyt érint.

A részes államok a tudatosság növelése érdekében az egyéb intézkedések mellett, arra ösztönzik a médiát, hogy a fogyatékosággal élő személyeket a jelen Egyezmény céljával megegyező módon ábrázolják.

A véleménynyilvánítás és a szólás szabadsága, valamint az információhoz való hozzáférés jegyében a szerződő államok, a lakosság számára készült tájékoztatás időben, hozzáférhető formában és a fogyatékoság különböző fajtáinak megfelelő technológiák segítségével, többletköltség nélkül, biztosítják a fogyatékosággal élő személyek számára is.

Az egyezmény azt is előírja a szerződő országok részére, hogy a hivatali érintkezés során legyen elfogadott és támogatott a jelbeszéd, a Braille-írás, az alternatív és augmentatív kommunikáció, valamint minden egyéb, a fogyatékosággal élő személyek által választott kommunikációs forma, eszköz és módzat (az Egyezmény 21. cikk, b). szerint).

A következő linkre kattintva letölthető az Egyezmény szövege különböző akadálymentesített formákban a sérült személyek részére: www.szmm.gov.hu/main.php?folderID=16485

A fogyatékkal élők jogairól szóló új ENSZ-egyezmény egyik legnagyobb vívmánya, hogy a civil társadalom lehető legnagyobb bevonásával, azzal együttműködve készítették.

Bükkösi Orsolya jogász

la că statele semnatare sunt obligate la armonizarea legislației proprii în așa fel încât fiecare persoană cu dizabilitate să fie considerată ca având capacitate de exercițiu și tratată ca atare, iar dacă aceasta întâmpină în unele cazuri greutăți, în locul instituției tutelare să fie introdus un sistem care sprijină deciziile persoanelor în cauză.

Convenția a fost precedată de o perioadă de 20 de ani de pregătire, activități de lobby și se întemeiază pe o rezoluție adoptată în anul 2001. Persoanele care au formulat Convenția și părțile semnatare au inclus în rândul persoanelor cu dizabilități – pe lângă persoanele cu dizabilități fizice, senzoriale și intelectuale – și acele persoane care se confruntă cu probleme mentale, deci și a bolnavilor psihici.

Convenția dispune că persoanele cu dizabilități, inclusiv și cele cu probleme mintale, au dreptul să beneficieze prin sprijinul statului la serviciile necesare (într-un mod nesegregat) asigurate în afara instituțiilor și centrelor sociale.

Chiar dacă Convenția a luat naștere după mai mulți ani de pregătire, totuși, lasă la latitudinea statelor semnatare definirea noțiunii de dizabilitate.

European Disabilities Forum, Forumul European al Dizabilităților, care concentrează ONG-le cu activități în domeniul dizabilității, a declanșat o campanie, pentru ca statele Comunității Europene să reglementeze uniform dizabilitatea, care afectează 50 de milioane de cetățeni europeni.

Părțile contractante în vederea accentuării conștientizării, pe lângă celelalte măsuri, stimulează mass-media să prezinte persoanele cu dizabilități conform obiectului, spiritului Convenției.

În vederea asigurării libertății de exprimare și opinie, precum și al accesului la informație, obligă statele semnatare la oferirea informației destinate publicului larg, persoanelor cu dizabilități, în formate și tehnologii accesibile, corespunzătoare diferitelor tipuri de dizabilități, în timp util și fără costuri suplimentare.

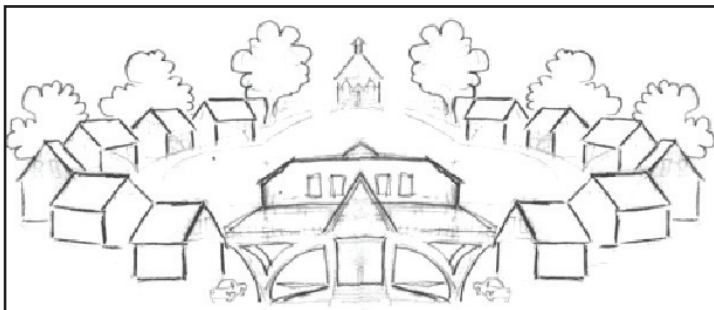
Convenția mai prevede, (în art. 21. lit. b.) în sarcina statelor contractante, acceptarea și facilitarea utilizării limbajului gesturilor, alfabetului Braille, comunicării augmentative (alte categorii de sisteme de comunicare decât cele convenționale) și alternative, și a altor mijloace accesibile de comunicare alese de către persoanele cu dizabilități, cu ocazia contactului cu instituții.

Accesând următorul link este posibilă descărcarea textului Convenției în diferite forme accesibilizate pentru persoanele cu dizabilități: <http://www.szmm.gov.hu/main.php?folderID=16485>

Cea mai mare realizare a noii Convenții ONU pentru Drepturile Persoanelor cu Dizabilități este aceea că s-a elaborat prin colaborare cu implicarea largă a societății civile.

Bükkösi Orsolya jurist

**Kérünk, támogassa a Hifa-Park,
fizikailag sérült személyek
lakóotthonának létrehozását!**

**Vă rugăm, sprijiniți înființarea Parcului
Hifa – centru din case tip familial
pentru persoane cu dizabilități fizice!**

HÍREK HÍREK HÍREK HÍREK

Barátunk a Marosvásárhelyi Rádió! A hallgatók rendszeresen, minden hónap utolsó szerdáján, a László Edit Összhang című műsorában 17 és 18 óra között hallhatnak sérült személyek életéről, problémáiról.

♦♦♦
VÁSÁROLJON! Sérült és beteg személyek által készített üdvözlőlapokat, házassági meghívókat!

♦♦♦
AMENNYIBEN TAGJA SZERETNE LENNI
EGYESÜLETÜNKNEK, TÁMOGATNI SZERETNÉ
TERVEINKET, VAGY ÚJSÁGUNKBA SZERETNE
ÍRNI, JELENTKEZZEN!

ANUNȚURI ANUNȚURI ANUNȚURI

Prietenul nostru este Radio Mureș! Ascultătorii au ocazia, ca în ultima zi de miercuri a fiecărei luni între orele 17-18, să asculte în limba maghiară emisiunea Armonie, a lui Laszlo Edit, care prezintă aspecte din viața și problemele persoanelor cu dizabilități.

♦♦♦
CUMPĂRAȚI! Felicitări și invitații de nuntă confecționate de persoane cu deficiențe fizice și bolnave!

♦♦♦
DACĂ DORIȚI SĂ FIȚI MEMBRU AL ASOCIAȚIEI
NOASTRE, SĂ NE AJUTAȚI ÎN REALIZĂRILE
PROIECTELOR SAU SĂ PUBLICAȚI ÎN ZIARUL
NOSTRU, CONTACTAȚI-NE!

Építünk hidakat Tanfolyam fogyatékkal élő személyekről és környezetükről

Să construim poduri! Curs pentru însușirea cunoștințelor generale despre viața persoanelor cu dizabilități și mediul lor

Partnerele noastre împreună cu noi înșiși am organizat în noiembrie 2008 un curs de formare pentru persoanele cu dizabilități fizice.

Fogyatékos személyek életéről, körülményeiről szólt főleg nem fogyatékosoknak, akik általános ismereteket szerezhetek ahhoz, hogy a társadalomban ne elzárkózzanak, hanem könnyen, gátások nélkül kapcsolatokat tudjanak teremteni velük. Lehetőség nyílt jogi, orvosi, pszichológiai, alapápolási, jelbeszéd, Braille írás ismeretek szerzésére.

Mindenki fontos része a társadalomnak, ahol kiegészítjük egymást. Ehhez fontos, hogy ismereteket szerezzünk a mellettünk élők életviteléről. Ahogy megéljük naponta az adott helyzeteket, mondhatjuk, hogy **hidat** akarunk építeni az egymáshoz tartozó „két világ” között, hisz egyik a másik nélkül nem tud igazán fejlődni.

Împreună cu partenerii și colaboratorii noștri în noiembrie 2008 am organizat a patra oară cu succes un asemenea curs.

Cursul s-a adresat în primul rând celor care sunt sănătoși, astfel ei putând să dobândească cunoștințe sub aspect: **juridic, medical, psihologic, îngrijire generală, limbajul semnelor, scrierea Braille.**

Fiecare om este o parte importantă a societății care se completează reciproc. Așa cum ne trăim zi de zi situațiile din viața noastră, am dori să construim un pod între cele „două lumi” care nu se pot dezvolta una fără cealaltă.

